

kraka

Danmarks uafhængige tænketank

Risikovægte og SIFI-krav

31. oktober, 2013

kraka

Fire overordnede pointer:

- SIFI-aftalen ser umiddelbart ud til at være en del lempeligere end forslaget fra ekspertudvalget
- SIFI-aftalen betyder, at ansvaret for de nye makroprudentielle instrumenter i den økonomiske politik placeres på Christiansborg, og muligheden for at bruge den ”konjunkturcykliske kapitalbuffer” indskrænkes frem mod 2020.
- Den bærende ide er, at SIFI’er skal pålægges større kapitalkrav end andre institutter, fordi de skal være mere robuste. Men det er uklart om det er opfyldt, fordi SIFier bruger andre opgørelsesprincipper end de øvrige institutter
- De samlede kapitalkrav til SIFI’erne skal ses i lyset af, at de største institutter fik en markant – måske lige så stor – lempelse i 2007/2008, hvor de fik mulighed for at bruge interne (IRB) modeller i opgørelsen af risikovægte og dermed solvensprocenter.

SIFI-aftalen - vedr. kapitalkrav:

- Ekspertudvalget anbefalede en krisehåndteringsbuffer på 5 pct. af de risikovægtede poster, hvilket reelt var udtryk for et ekstra kapitalkrav på 1½ pct. til alle SIFI-institutter. Dette ekstrakrav indgår ikke i aftalen.

[Partierne bag aftalen har dog besluttet udsætte drøftelserne om krisehåndtering (herunder ekstrakravet) indtil der er klarhed om de fælles EU-regler på området]

- For Danske Bank, landets største pengeinstitut, er det ekstra SIFI-tillæg reduceret med ½ pct. point. fra 3½ til 3 pct. SIFI-skala ændret: Maksimalt krav for systemiske institutter er sat ned fra 4 til 3 pct. af risikovægtede poster.
- Ekspertudvalget foreslog, at de såkaldte søjle II kapitalkrav (omkring 2 pct. for SIFI'erne i gennemsnit) skal indgå når man beregner den tærskelværdi for kapital, som medfører begrænsninger i dividender, bonus'er og rentebetalingen på hybrid kernekapital. I aftalen nævnes det eksplicit, at søjle II kravet ikke skal indregnes (kun for kapitalbevaringsplan)
- Modcyklisk kapitalstødpude/konjunkturbuffer: Udøvende myndighed placeres i EVM'et og muligheden for at bruge den begrænses frem mod 2020 *(ikke på linje med anb. og tendenser i andre lande)*

Nye kapitalkrav fuldt indfaset - CRDIV samt SIFI-udvalgets forslag

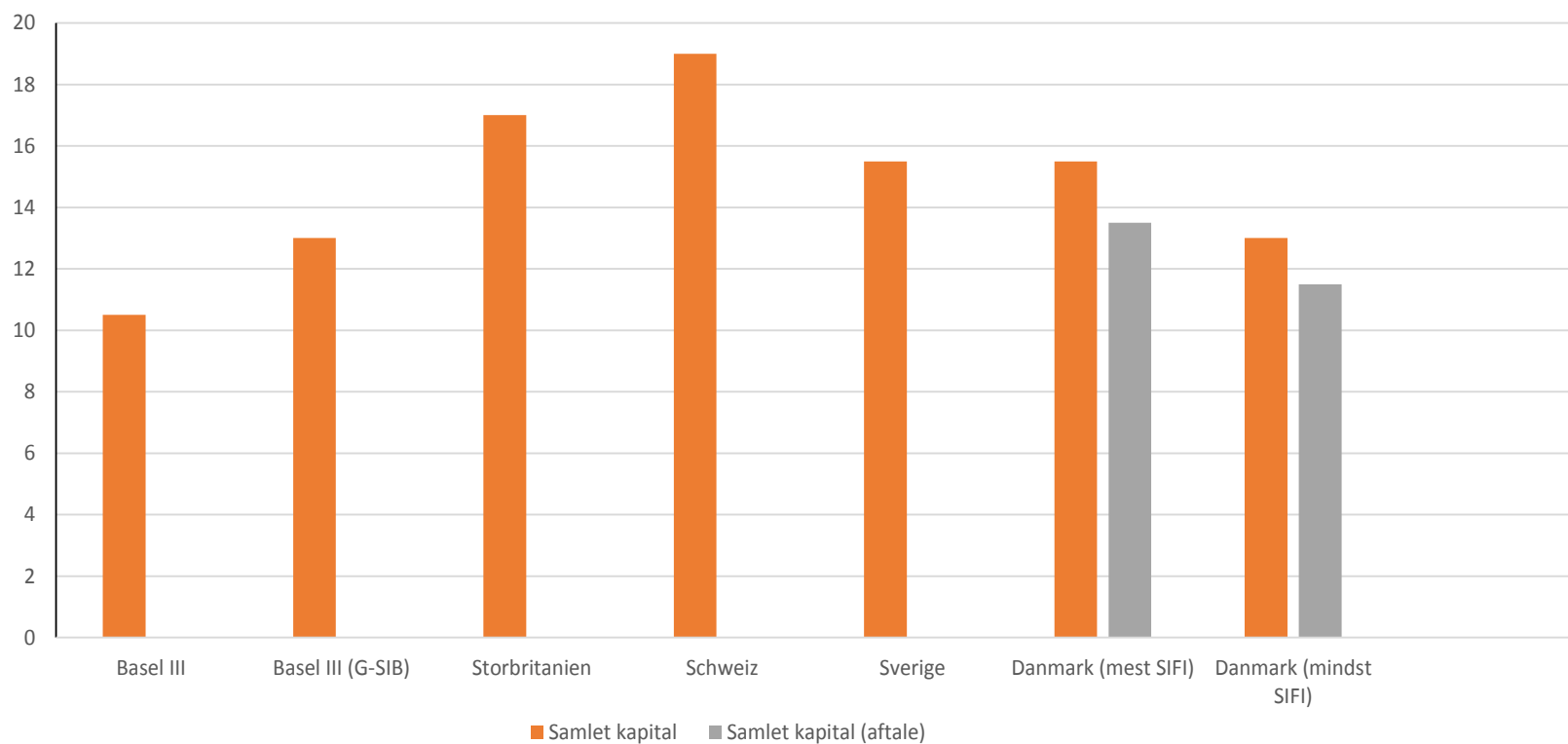
	Basiskapital Basel III (1)	SIFI-krav kriseH-buff (2)	Forudsat søjle II (3)	Grænse for begrænsn. i dividender, bonus mv (1)+(2)+(3)	Implicit Stramning (4)	Konjunktur Buffer (5)	Stramning ift. Basel II (pct.point) (1)+(2)+(4)+(5)-8
Danske bank ¹	10,5	5	2	17,5	3	1,25	11,75
Nykredit ¹	10,5	3,5	2	16	3	1,25	10,25
Nordea ¹	10,5	3,5	2	16	3	1,25	10,25
Jyske Bank ¹	10,5	3	2	15,5	3	1,25	9,75
Sydbank ¹	10,5	2,5	2	15	3	1,25	9,25
BRF-kredit ¹	10,5	2,5	2	15	3	1,25	9,25

Nye kapitalkrav fuldt indfaset - forskel mellem SIFI-aftale som den umiddelbart ligger og SIFI-udvalgets forslag (og uden konjunkturbuffer)

	Basiskapital Basel III (1)	SIFI-krav (2)	Forudsat søjle II (3)	Grænse for begrænsn. i dividender, bonus mv (1)+(2)+(3)	Implicit Stramning (4)	- Konjunktur Buffer (5)	Stramning ift. Basel II (pct.point) (1)+(2)+(4)+(5)-8
Danske bank ¹	0	-2	0	-4	0	-1,25	-3,25
Nykredit ¹	0	-1,5	0	-3,5	0	-1,25	-2,75
Nordea ¹	0	-1,5	0	-3,5	0	-1,25	-2,75
Jyske Bank ¹	0	-1,5	0	-3,5	0	-1,25	-2,75
Sydbank ¹	0	-1,5	0	-3,5	0	-1,25	-2,75
BRF-kredit ¹	0	-1,5	0	-3,5	0	-1,25	-2,75

1. For søjle II krav og "implicit stramning" er anvendt ens (gennemsnitlige) skøn, for de forskellige institutter.

Kapitalkrav til mest systemiske institutter i forskellige lande (ex. søjle II, konjunkturbuffer og implicit stramning)

Anm.: Der er angivet kapitalkravet til de mest systemiske SIFler i de forskellige lande og internationalt som andel af de risikovagtede poster. For Danmark er angivet kapitalkrav til henholdsvis det mest systemiske og de mindst systemiske SIFler . Oplysninger er fra SIFI-udvalgets rapport. De grå søjler er er tilføjet af KRAKA og angiver et skøn for status efter SIFI-aftale

Nyt medlem af SIFI-klubben (DLR):

- Stor tilfredshed med at blive SIFI: Implicit statsstøtte-element, som reducerer fundingomkostninger/styrker instituttets konkurrenceevne. Fordele må opveje ulemper !
- Forventer, at det ekstra kapitalkrav (foreløbigt 1 pct. af risikovægtede poster) bl.a. kan indfries ved at overgå til at bruge IRB-metoder i stedet for standardmetoden ved opgørelse af risikovægte for kreditrisiko (og dermed solvensprocenter)!

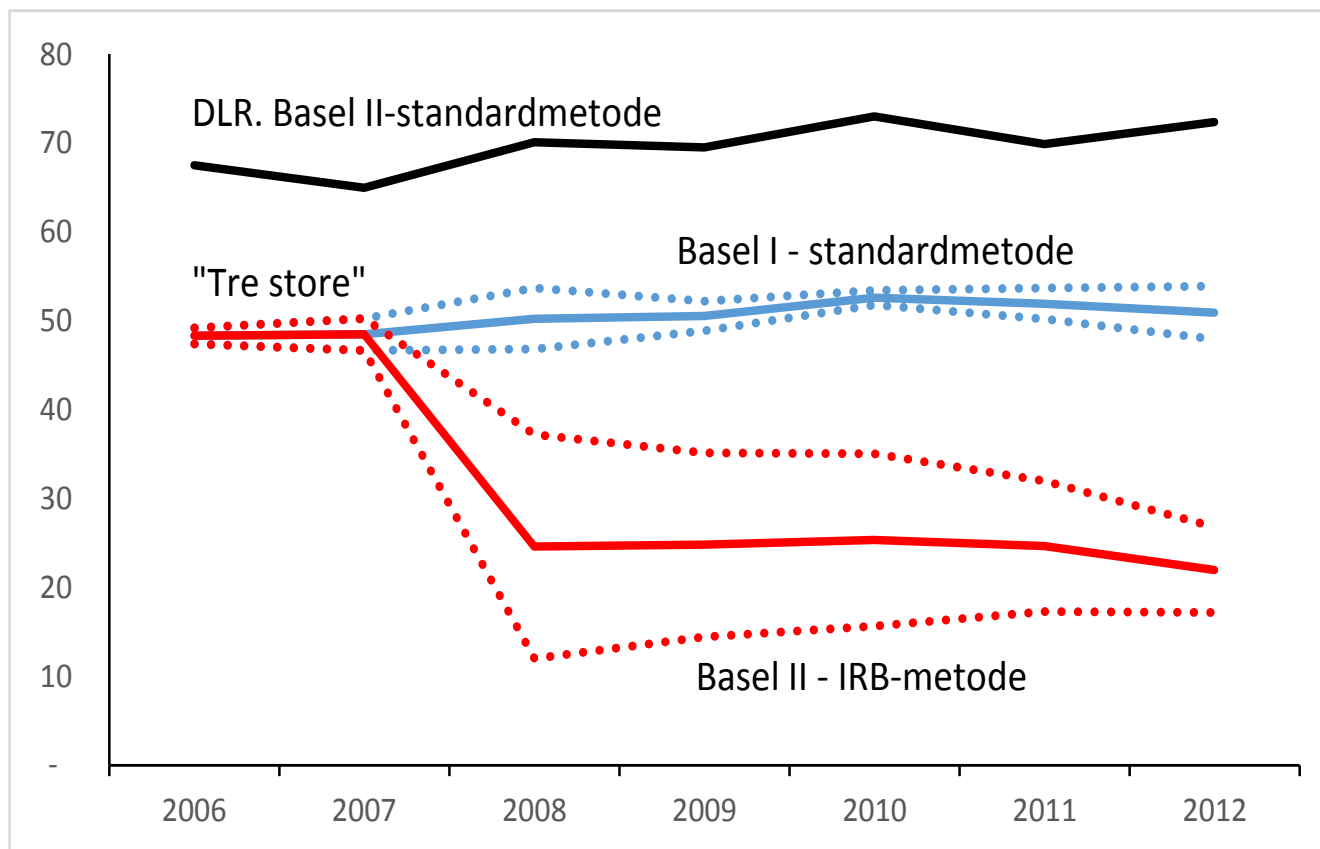
Kort om solvensprocent og risikovægte:

Solvensprocent = basiskapital (B) / [gens. risikovægt (rw) * aktiver (a)]

IRB-metoder har givet lavere risikovægte. Jo lavere risikovægt =>

- jo højere solvensprocent (ved givet forhold mellem basiskapital og aktiver/udlån)
- jo mindre (ekstra) basiskapital kræves for at leve op til et givet (ekstra) solvenskrav. *(for SIF'er – ca. 40 pct. mindre end i 2006 ift. balance)*
- Jo mere (konjunktur) følsom vil solvensprocenten være overfor (konjunkturbetingede) ændringer i risikovægtene. *(steget med faktor 3 siden 2006)*

DLR og "tre store". Gennemsnitlig risikovægt

DLR-solvens:
Fuldt: + 8 pct.point
Halvt: + 4 pct.point
1/8 : + 1 pct.point

Anm. De "tre store" er Nykredit Realkredit, BRF kredit, og Realkredit Danmark
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

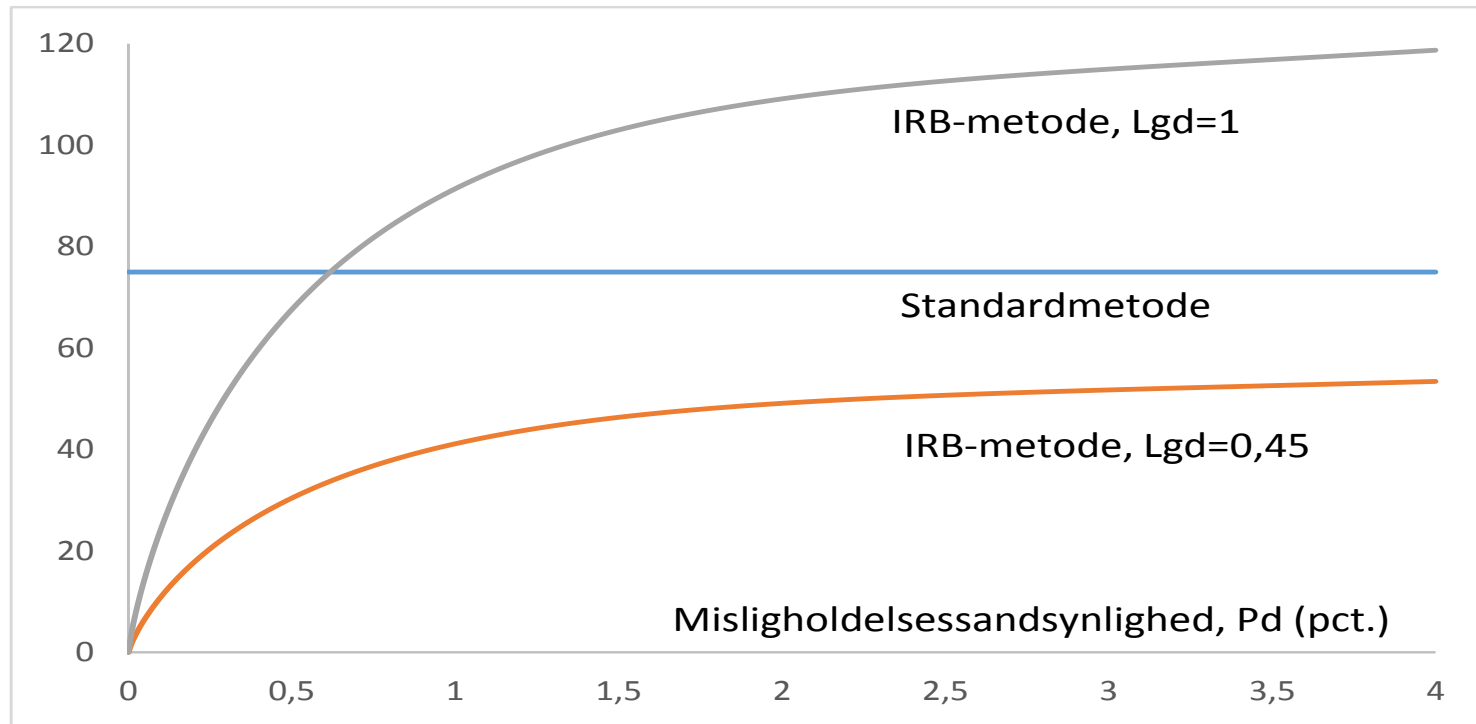
Standardmetoden under Basel I og II - risikovægte (pct.) for vigtige aktivklasser

	Basel I	Basel II (standardmetode)
Statsobligationer/centralbanker i EU mv.	0	0
Tilgodehavende i kreditinstitutter i EU mv.	20	10
Sikret ned pant i fast ejendom	50	
- Helårsbolig/fritidsbolig		35
- kontor, forretning , landbrugsejd.		50
Usikrede lån, erhverv mv.	100	75 (detail)

IRB (Internal rating based) for kreditrisiko:

- Mere kontinuert skala. Inst. opgør PD, LGD, EAD mv. for udlån, som indsættes i **regel-baseret formel**, som beregner risikovægten (det uventede tab*1,06/0,08)
- Risikovægt stiger kontinuert med PD, LGD, løbetid. Nedslag for SME, udlån under 1 mio. euro, lån med sikkerhed i fast ejendom mv. Nedslag ved stigende PD.

Risikovægt (pct)

Beregnet for erhvervslån under 1 mio. euro, der kan indgå som "andre detaillån". Korrelation løber fra 0,16 (lav PD) til 0,03 (høj PD).

IRB (Internal rating based) for kreditrisiko - æbler og pærer:

- Det er de store (SIFI'er) som har fået tilladelse til at anvende A-IRB. Andre anvender helt overvejende standardmetode. Meget forskellige/svært at sammenligne risikovægte.

Problem: Præmis bag SIFI-kravene er at systemisk vigtige institutter skal være bedre polstrede end andre kreditinstitutter, af to grunde:

- For at sikre, at de er mere modstandsdygtige i krisetider.
- For at sikre mod store tab for samfundet og staten, hvis institutterne alligevel skulle komme ud i en dyb krise.

I den politiske aftale om SIFI'er står der eksempelvis, at *"Der er særlige ricisi ved SIFler.....Der er derfor behov for at der fastsættes skrapere krav til SIFI'er end til andre institutter"*. Men ingen ved om det er opfyldt, når SIFler og andre institutter bruger usammenlignelige metoder:

	Enhed	SIFI	Gruppe 2	Forhold
Risikovægt (vægtet)	pct.	25	62	2,5
Krav (basel+ udvalg-sifi)	ift. rwa	15,5	10,5	0,7
Krav	ift. akt.	3,9	6,5	1,7

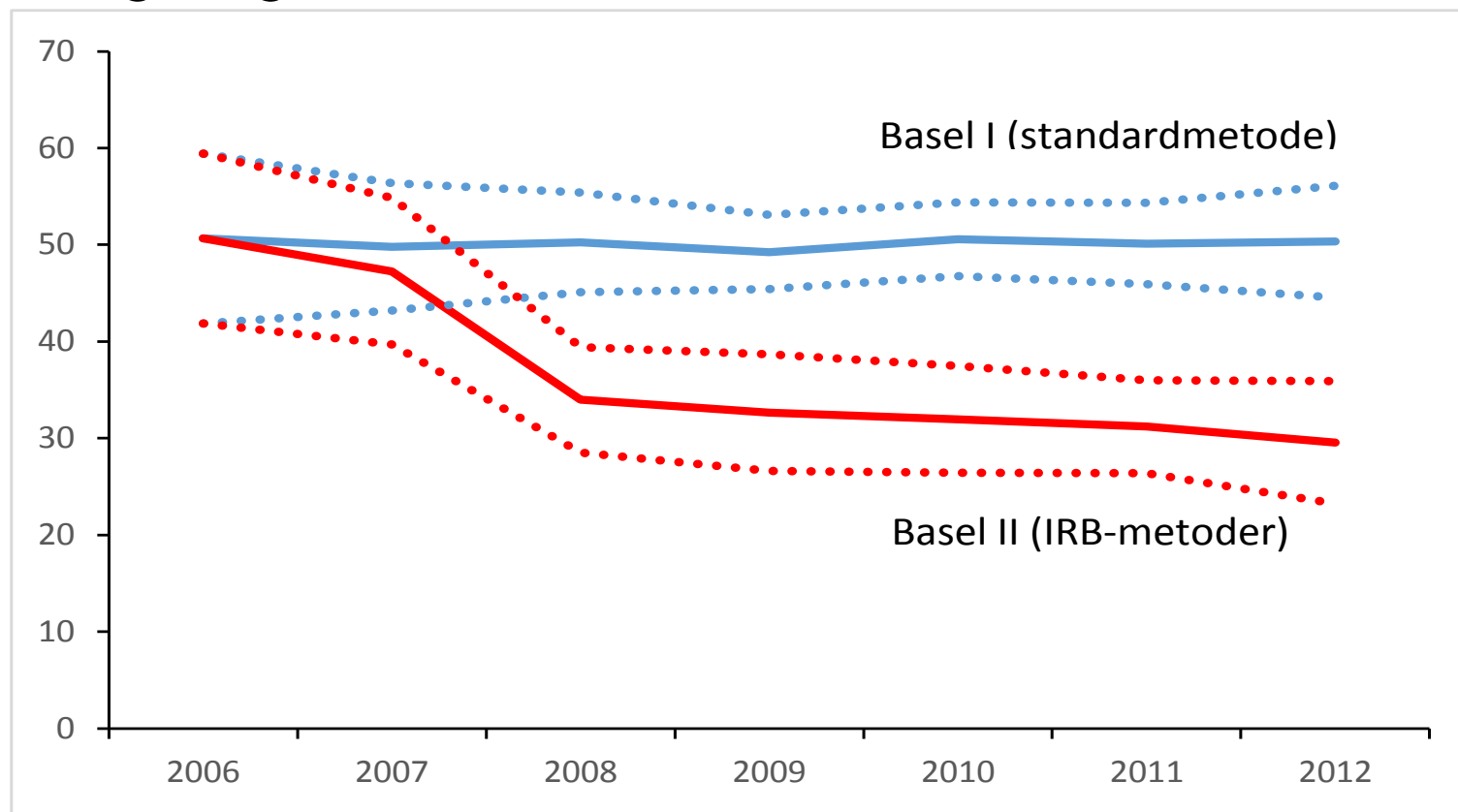
IRB (Internal rating based) for kreditrisiko - nogle vigtige fordele :

- Kan skabe større overensstemmelse mellem den reelle risiko ved forskellige eksponeringer, og den risikovægt, som aktiverne får tildelt efter reglerne.
- Kan måske reducere regulatorisk arbitrage
- Kan medføre en bedre prissætning af instituttets udlån (bedre sammenhæng mellem pris og risiko for forskellige kunder)
- ”Belønner” i højere grad forsigtig adfærd/udlån med små uventede tab (med en mindre ‘capital-charge’) – fx kortere løbetid, mere sikkerhed, mere kreditværdige kunder.
- Styrker givetvis institutternes arbejde med at styre risici – og sikrer bedre udnyttelse af den viden og ekspertise, som de enkelte institutter har om den risiko, som de har på bøgerne

IRB (Internal rating based) for kreditrisiko - ulemper/udfordringer:

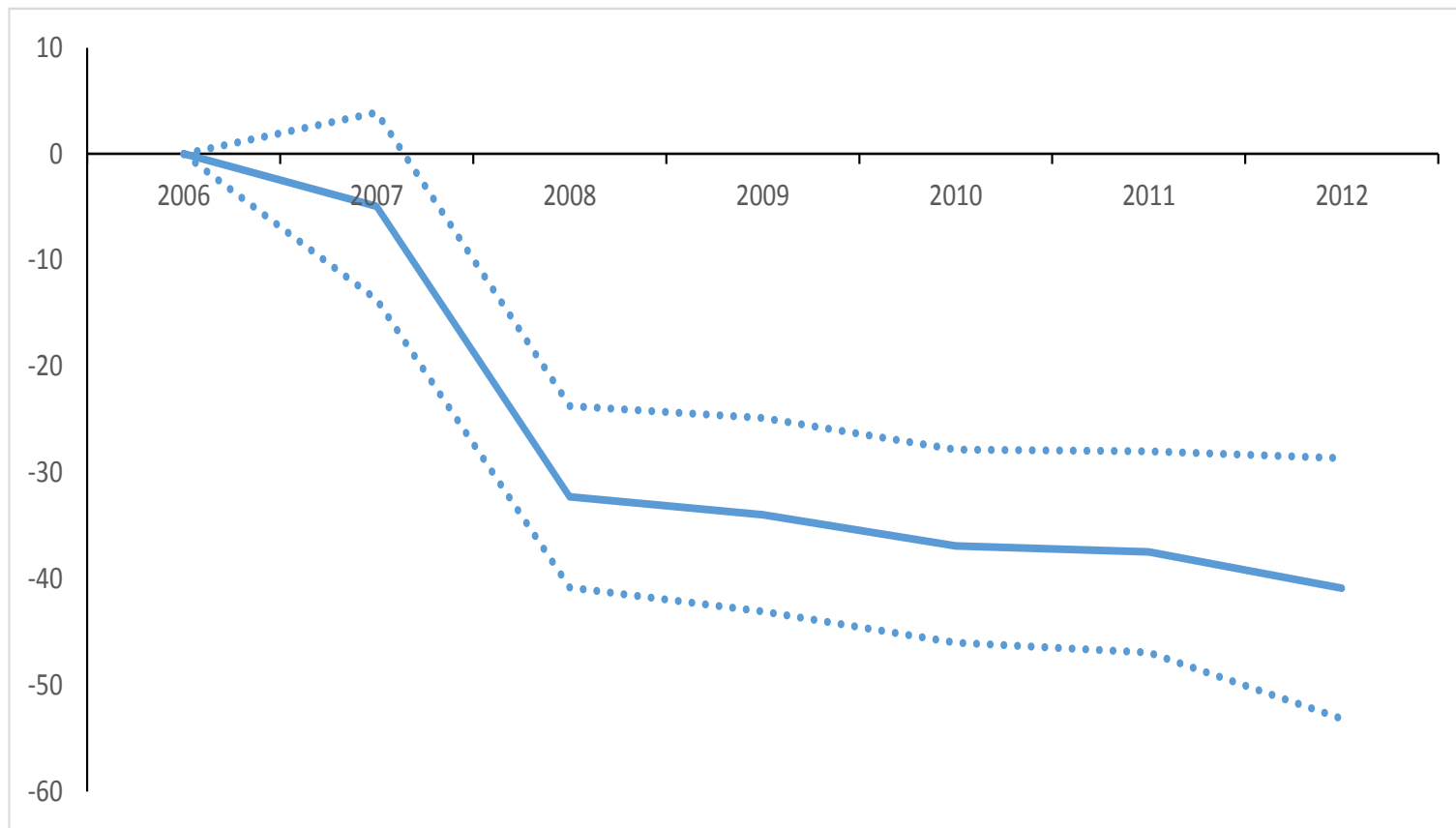
- Der var en forventning om at de nye IRB-metoder (kreditrisiko) ville medføre en reduktion i risikovægtene (de facto lempelse af kapitalkrav) på europæisk plan men en relativt større effekt i Danmark (KPMG, 2004)
- Fald i rw var i vidt omfang en myndighedsbeslutning: Det var tilsigtet, at visse lånetyper skulle tildeles en lavere risikovægt. Det gælder fx lån med sikkerhed i fast ejendom, usikrede lån til små og mellemstore virksomheder (herunder engagementer på under 1 mio. euro), samt lån til meget kreditværdige kunder. Derfor overgangsregel og faktor på 1,06
- Konkurrenceforhold påvirkes. IRB-institutter står fx bedre i konkurrencen om kreditværdige kunder end institutter, der bruger standardmetoden.
- Flexibiliteten i IRB-metoderne giver mulighed for, at institutterne kan sætte utilsigtet lave risikovægte. Det vil sænke kravet til institutternes egenkapitalfinansiering og dermed også reducere robustheden overfor uforudsete chok.
- Beregning af vægt/Vacichek's formel: Rejser mange centrale spørgsmål både teoretisk og i forhold til implementeringen i reglerne. Svært at tolke risikovægte/Søjle I kapitalkrav (også når PD mv. er fastsat korrekt)

Gennemsnitlig risikovægt - fra Basel I til IRB Uvægtet gennemsnit for SIFler.

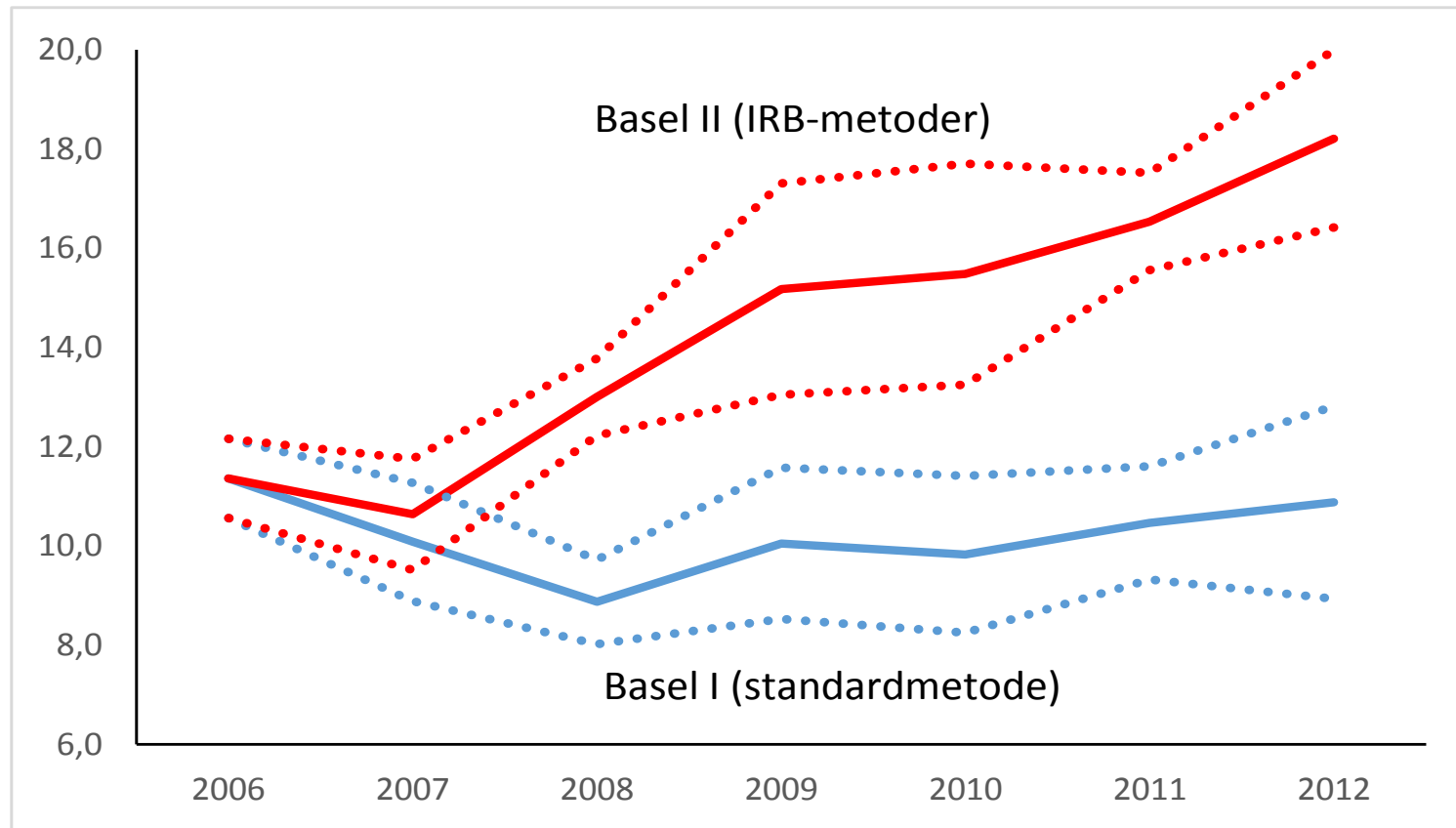
Anm. SIFler er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

Ændring i gens. risikovægt sfa. overgang til IRB, uvægtet gennemsnit for SIFler (pct.)

Anm. SIFler er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

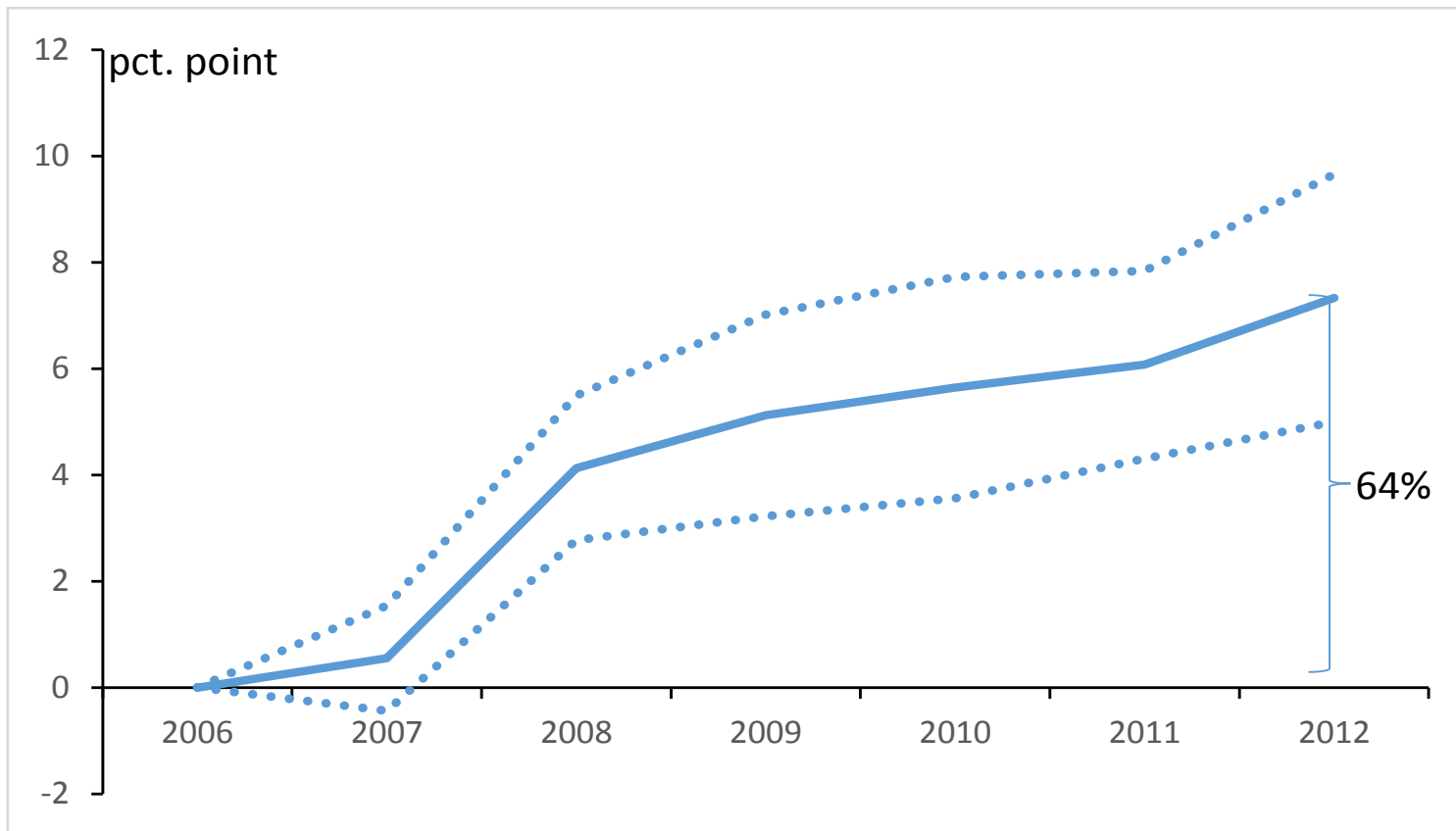
Solvensprocent under Basel I og Basel II (IRB), uvægtet gennemsnit for SIFler

Anm. SIFler er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

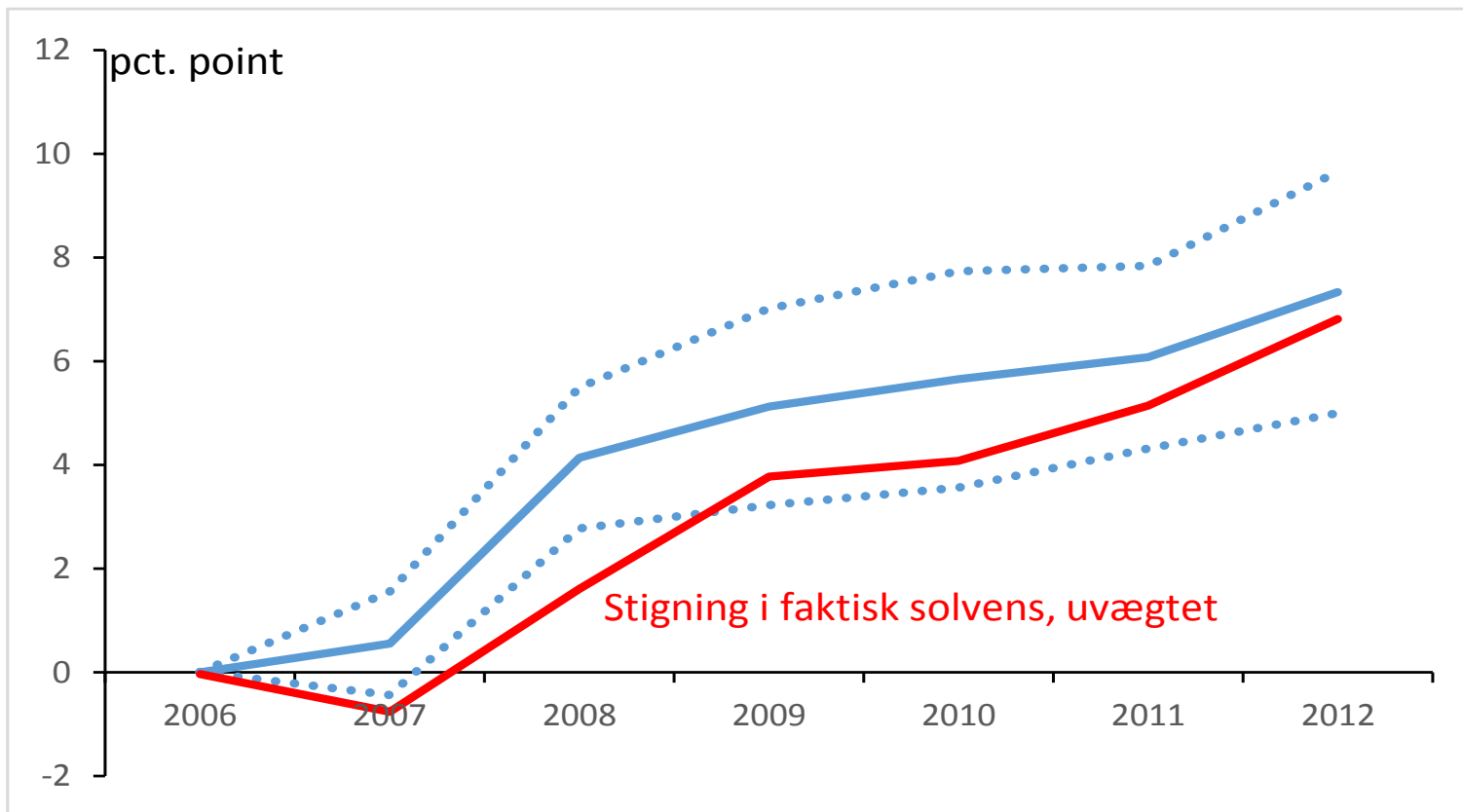
Bidrag til solvens fra overgang til IRB, uvægtet gennemsnit for SIFler

Anm. SIFer er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

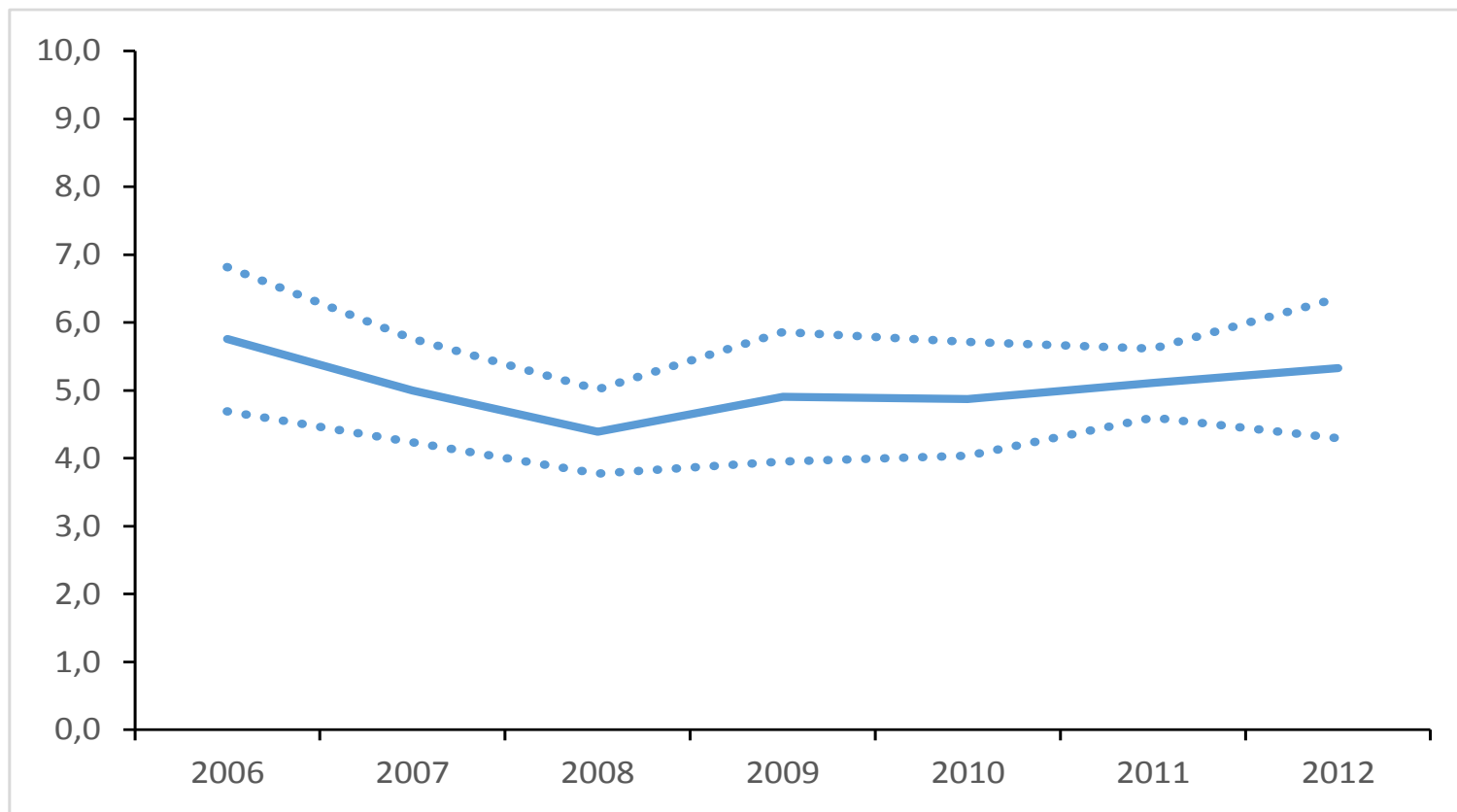
Bidrag til solvens fra overgang til IRB, uvægtet gennemsnit for SIFler

- Stigning i faktisk solvens siden 2006 afspejler i høj grad overgang til IRB
- Fald i rw "vekslet" til højere solvens, ikke til flere udlån/mindre kapital

Anm. SIFler er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

Basiskapitel ift. samlede aktiver (ikke risikovægtede).

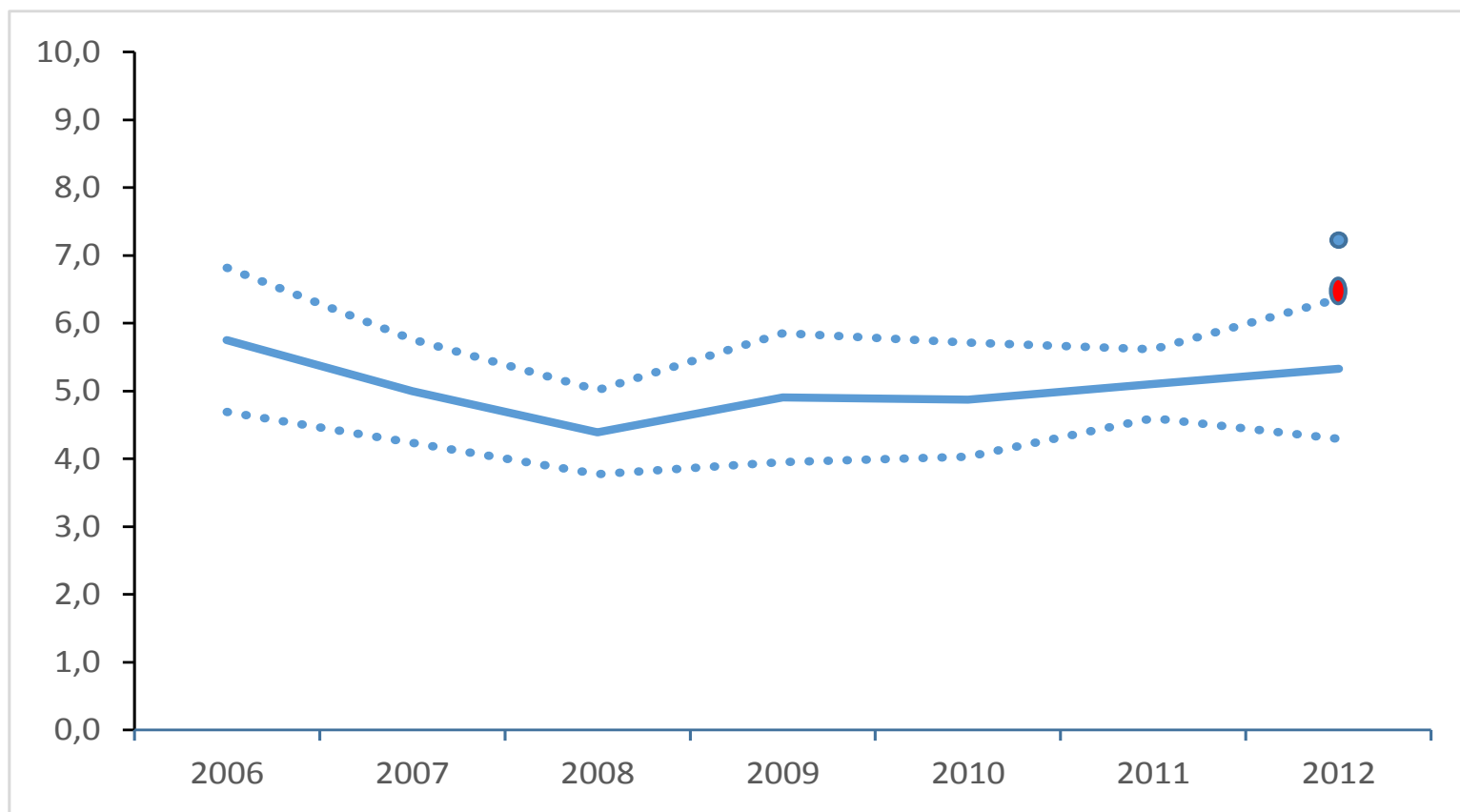
Anm. SIF'er er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

Nye kapitalkrav fuldt indfaset og solvensløft fra IRB-modeller mv. (pct.) - med SIFI-udvalgets forslag

	Basiskapital Basel III (1)	SIFI-krav KriseH-buf. (2)	Implicit Stramning (4)	Konjunktur Buffer (5)	Stramning ift. Basel II (pct.point) (1)+(2)+(4)+(5)-8	Delvist teknisk løft i solvens fra overgang til IRB
Danske bank	10,5	5	3	1,25	11,8	8,9
Nykredit	10,5	3,5	3	1,25	10,3	10,8
Nordea	10,5	3,5	3	1,25	10,3	7,6
Jyske Bank	10,5	3	3	1,25	9,8	3,1
Sydbank	10,5	2,5	3	1,25	9,3	-
BRF-kredit	10,5	2,5	3	1,25	9,3	6,2
Uvægtet gennemsnit					10,1	7,3

- ⇒ Stramning svarer til ca. 3 pct. af risikovægtede poster i (uvægtet) gennemsnit - meget rundt regnet - målt ift. virkning af IRB-løft.
- ⇒ Eller ca. 1 pct. af samlede aktiver (uvægtet)

Basiskapitel ift. samlede aktiver (ikke risikovægtede).

Anm. SIF'er er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.

Nye kapitalkrav fuldt indfaset og solvensløft fra IRB-modeller mv. (pct.) - med SIFI-udvalgets forslag

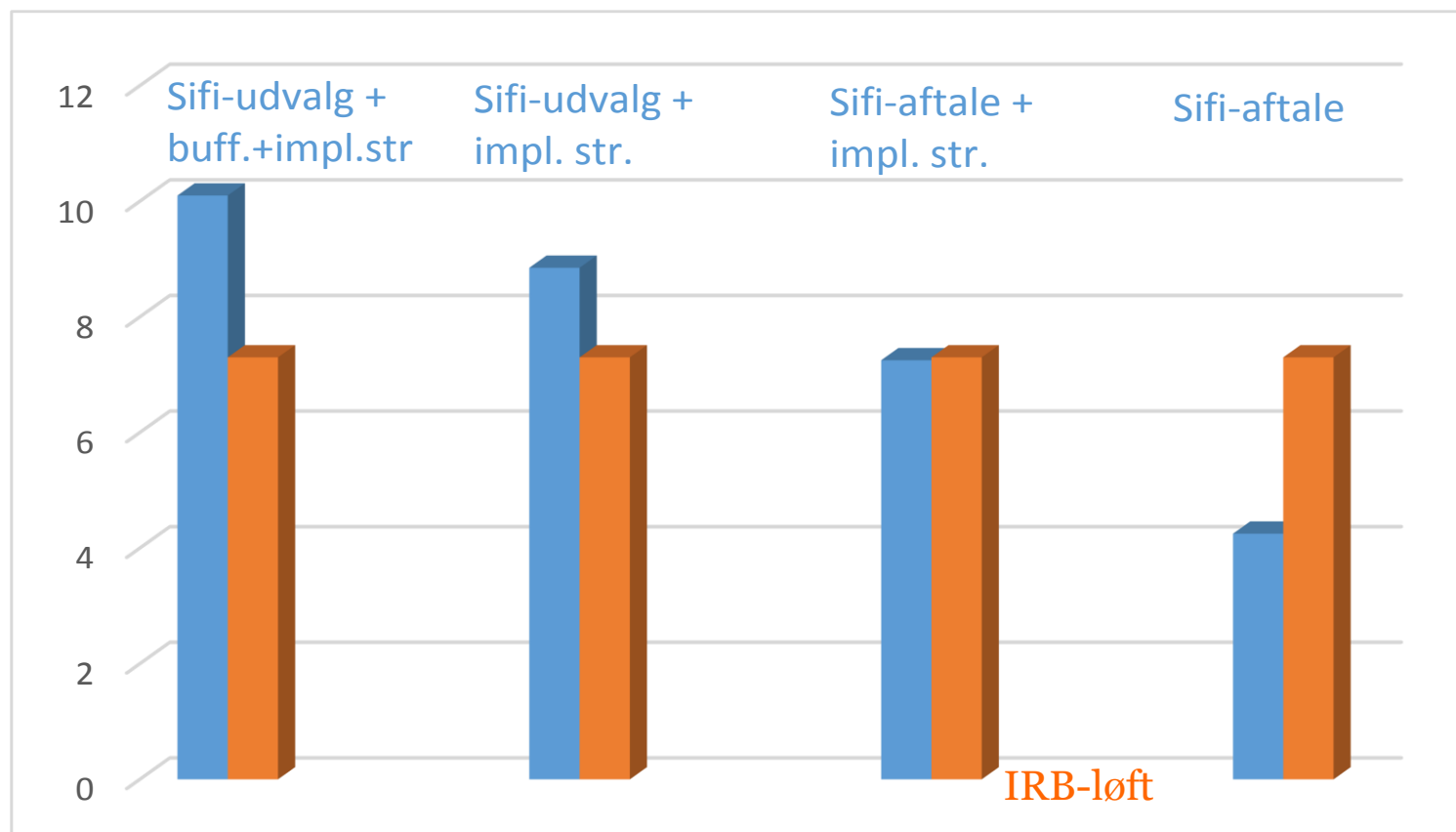
	Basiskapital Basel III (1)	SIFI-krav KriseH-buf. (2)	Implicit Stramning (4)	Konjunktur Buffer (5)	Stramning ift. Basel II (pct.point) (1)+(2)+(4)+(5)-8	Delvist teknisk løft i solvens fra overgang til IRB
Danske bank ¹	10,5	5	3	1,25	11,8	8,9
Nykredit ¹	10,5	3,5	3	1,25	10,3	10,8
Nordea ¹	10,5	3,5	3	1,25	10,3	7,6
Jyske Bank ¹	10,5	3	3	1,25	9,8	3,1
Sydbank ¹	10,5	2,5	3	1,25	9,3	-
BRF-kredit ¹	10,5	2,5	3	1,25	9,3	6,2
Uvægtet gennemsnit					10,1	7,3

Nye kapitalkrav fuldt indfaset og solvensløft fra IRB-modeller mv. (pct.) - med SIFI-forslaget som det ligger (- konj.buff)

	Basiskapital Basel III (1)	SIFI-krav (2)	Implicit Stramning (4)	Konjunktur Buffer (5)	Stramning ift. Basel II (pct.point) (1)+(2)+(4)+(5)-8	Delvist teknisk løft i solvens fra overgang til IRB
Danske bank ¹	10,5	3	3	0	8,5	8,9
Nykredit ¹	10,5	2	3	0	7,5	10,8
Nordea ¹	10,5	2	3	0	7,5	7,6
Jyske Bank ¹	10,5	1,5	3	0	7,0	3,1
Sydbank ¹	10,5	1	3	0	6,5	-
BRF-kredit ¹	10,5	1	3	0	6,5	6,2
Uvægtet gennemsnit					7,3	7,3

1. For søjle II krav og "implicit stramning" er anvendt ens (gennemsnitlige) skøn, for de forskellige institutter.

Sifi-stramninger og IRB-løft (i 2012).

Anm. SIFier er Danske Bank, Nordea Danmark, Nykredit Koncern, jyske Bank og BRF kredit
Kilde: Diverse regnskaber og årsrapporter.